

Czołg lekki T-70M**Kolekcja:** Czołgi i inne wozy bojowe (modele 1/35)**Muzeum:** MMM - Muzeum Militariów Misiaczka**Właściciel:** TeddyBear**Stan eksponatu:** Bardzo dobry

Opis: Radziecki czołg lekki, będący następcą czołgu [T-60](#), skonstruowany przez zespół pod kierownictwem Nikołaja A. Astrowa z zakładów samochodowych GAZ. Prototyp ukończono w lutym 1942, a już w marcu 1942 czołg przyjęto do uzbrojenia Armii Czerwonej i rozpoczęto produkcję seryjną, która trwała do końca 1943. Łącznie wyprodukowano około 8 200 pojazdów (w zakładach GAZ w Gorkim i Fabryce nr 38 w Kirowie). Od października 1942 produkowano wariant zmodernizowany, nazwany T-70M (wzmocniony układ jezdnny, nieco szersze gąsienice, obrotowe peryskopy dowódcy i mechanika-kierowcy).

Czołg T-70/T-70M był - jak na radzieckie realia - dobrze przygotowany do produkcji seryjnej (w maksymalnym stopniu wykorzystano podzespoły samochodowej i "samochodowe" technologie produkcji), lecz obciążony był także nieusuwalnymi błędami projektowymi (np. złe rozplanowanie wnętrza, czy zaledwie dwuosobowa załoga, w której dowódca był przeciążony obowiązkami). Poza tym czołgi (nadające się co najwyżej do prowadzenia rozpoznania) wykorzystywane były zbyt często w sposób bezsensowny - do prowadzenia natarć wspólnie z czołgami średnimi T-34, a nawet ciężkimi KW, co prowadziło do horrendalnych strat. Z tego powodu często mówiono o nim "BM-2" - "Bratnia mogiła dla dwóch". Warto w tym kontekście przytoczyć dwie typowe opinie radzieckich dowódców o czołgu:

Ówczesny generał (późniejszy marszałek wojsk pancernych) P. Rotmistrz, w meldunku do marszałka G. Żukowa: "Czołgów T-70 nie wolno kierować do walk pancernych, ponieważ są łatwo niszczone".

Ówczesny generał (późniejszy marszałek wojsk pancernych) M. Katukow w meldunku do J. Stalina: "T-70 ma w porównaniu z T-60 lepsze opancerzenie, ma działko kalibru 45 mm i dwa silniki samochodowe. [...] lecz nowy czołg niczym się nie wykazał. Tylko kłopoty z nimi towarzyszu Stalin"

Czołgi T-70 i T-70M znajdowały się również na uzbrojeniu ludowego Wojska Polskiego (w latach 1943-1949).

W kolekcji: czołg T-70M z nieustalonej jednostki Armii Czerwonej, Ukraina wiosna 1944. Model w skali 1/35, zestaw "MiniArt"